

LIKABEHANDLINGSPLAN

Nejlikans förskola
2024

Övergripande styrdokument

Diskrimineringslagen 2008:567

Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för alla barn. Ett barn får inte missgynnas genom särbehandling på grund av de sju diskrimineringsgrunderna:

- 1 kön
- 2 könsöverskridande identitet eller uttryck
- 3 etnisk tillhörighet
- 4 religion eller annan trosuppfattning
- 5 funktionsnedsättning
- 6 sexuell läggning
- 7 ålder

Skollagen kapitel 1, 5 §

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

Läroplan för förskolan (Lpfö18)

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Våra definitioner av de olika begreppen i likabehandlingsplanen

Diskriminering är när en vuxen missgynnar eller behandlar ett barn sämre än andra och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns värdighet och gör att barnet som blir utsatt känner sig ledsen, sårad eller mindre värd.

Trakasserier är när någon blir kränkt utifrån någon av diskrimineringsgrunderna. Det räcker med en händelse för att någon ska göra sig skyldig till trakasserier.

Mobbning är när någon blivit utsatt för kränkningar och/eller trakasserier av en eller flera personer vid flera olika tillfällen. Den som är utsatt för mobbning kan uppleva sig i underläge och ha svårt att försvara sig.

Arbetet med likabehandling på Nejlikan

På Nejlikas förskola tolererar vi inte någon form av kränkande behandling. Alla barn är välkomna till vår förskola och vi värnar om alla människors lika värde. Vi gillar olikheter och ser det som en tillgång och förutsättning för utveckling. Vi ser på konflikter som en naturlig del av mänskligt samspel som, om de löses, får oss att växa som individer. Det är de vuxnas ansvar att stötta och ge barnen verktyg för att kunna hantera konflikter. Vi gör allt vi kan för att förebygga och förhindra att ett barn eller någon vuxen utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. Vi ska leva upp till handlingsplikten som innebär att så snart förskolan får kännedom om att ett barn känner sig utsatt ska vi agera och ta reda på vad som hänt samt informera vårdnadshavarna. En handlingsplan upprättas där händelsen är beskriven samt hur vi ska arbeta för att det inte ska hända igen. Utbildningen organiseras så att barnen kan hjälpa och lära sig av varandra. Vi arbetar för att vi ska ha roligt tillsammans, både barn och vuxna.

Mål

Förskolans mål är att

- skapa trygghet och trivsel för alla.
- barnen blir respekterade av andra barn och vuxna.
- barnen får vara med i gemenskapen.

Förebyggande arbete

Det viktigaste för att motverka all form av kränkande behandling är att det finns ett väl fungerande förebyggande arbete. Det förebyggande arbetet syftar till att lyfta fram barns lika rättigheter och att förebygga samt förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Vi ska bedriva en verksamhet där barn upplever sammanhang, glädje och delaktighet som leder fram till ökad vänskap och förebygger kränkningar. I sådana miljöer växer självförtroende, självkänsla, respekt och tolerans.

”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation.” Lpfö 18.

Vi på Nejlikas förskola arbetar för att förebygga diskriminering och kränkande behandling genom att ha en gemensam grundsyn. Det förebyggande arbetet har delats upp i fyra delar. Dessa delar är pedagogens yrkesroll, pedagogens uppdrag, samarbete med vårdnadshavarna och miljön.

Pedagogens yrkesroll

Pedagogen ska vara en god förebild och främja ett gott arbetsklimat i personalgruppen. Pedagogen ska vara aktiv i samtalen när vi lyfter värdegrundsfrågor på våra arbetsplatsträffar. Personalen på vår förskola pratar med varandra, inte om varandra. Varje anställd ska vara medveten om sin egen möjlighet och skyldighet att medverka till ett gott klimat på arbetsplatsen. Grunden till ett gott klimat bland barnen är ett gott klimat bland de vuxna på förskolan. Pedagogen ska ha ett lågaffektivt bemötande, pedagogen ska vara konstant i sitt bemötande, vara tydlig och ha mycket tålamod. Pedagogen ska inta ett barnperspektiv och ta barnets känslor på allvar. All personal ska vara lyhörd och observant

på tilltal, ordval och beteenden mot såväl vuxna som barn. Pedagogerna ska jobba aktivt, dagligen, med att förebygga kränkande behandling genom att bemöta barnen med ett ödmjukt sätt där dialog och samspel skapas, där barnen får reflektera över sitt agerande och bemötande av andra på förskolan.

Pedagogens uppdrag

Vårt uppdrag som pedagoger är att vara aktivt lyssnande, vi ska vara lyhörda, uppmärksamma och aktivt deltagande i utbildningen. Pedagogerna ska jobba med att stärka varje barns självkänsla och självförtroende för att barnet ska skapa en positiv självbild. Pedagogerna ska uppmärksamma positivt beteende och uppmuntra barnen att hjälpa varandra samt att samarbeta. Pedagogerna ska hjälpa barnen att utveckla gruppkänslan och se till att flickor och pojkar får lika stort inflytande och utrymme i utbildningen. Kompisprojekt och värdegrundsarbete är genomgående i hela vår utbildning.

Pedagogerna ska uppmuntra barnens delaktighet och göra dem uppmärksamma på deras rättigheter och skyldigheter, bl.a. rättigheten att bli lyssnad på. Vår utbildning bygger på den gyllene regeln: Allt vad du vill att människor ska göra mot dig, det ska du göra mot dem.

Pedagogerna ska utifrån värdegrundsorden kärlek, vänskap, trygghet, förlåt, sanning och tacksamhet samtala och reflektera tillsammans med barnen. Bland annat om hur vi är mot varandra, hur vi vill att andra ska vara mot oss, att alla åsikter är viktiga och utifrån det arbeta med att barnen ska utveckla empati. Pedagogerna ska hjälpa barnen att sätta ord på barnens känslor och hitta strategier för att ta sig ur en känsla av ilska eller sorg. Vi genomför barnintervjuer inför utvecklingssamtalen. Om ett barn eller vuxen upplever att den har blivit kränkt tar vi det alltid på allvar och utgångspunkt är alltid den kränktes upplevelser.

Pedagogerna ska hjälpa barnen att få kunskaper och sociala färdigheter för vårt samhällsliv.

Samarbete med vårdnadshavaren

Vi har daglig kontakt med vårdnadshavare, vid hämtning och lämning. Vi ska ha en ärlig och rak kommunikation med vårdnadshavarna och vi erbjuder samtal med ansvarspedagogen om små och stora saker när helst under läsåret. Vi ber våra vårdnadshavare att ta kontakt med en pedagog om man hör eller ser något som man uppfattar som kränkningar.

Vi bjuder in till utvecklingssamtal en gång per läsår där vårdnadshavarna ges möjlighet att mer ingående berätta om barnets upplevelse av förskolevistelsen. Om vårdnadshavaren önskar erbjuder vi utvecklingssamtal en gång/termin. Vi har föräldraaktiv inskolning för att vårdnadshavarna ska kunna få en god inblick i vår verksamhet och känna sig trygga med våra rutiner och kunna föra över tryggheten till barnen, samt känner sig trygga med oss personal för att underlätta kommunikationen. Vid inskolningen får vårdnadshavarna information om likabehandlingsplanen. Vid föräldramötet på höstterminen påminns vårdnadshavarna om likabehandlingsplanen och ges då möjlighet till diskussion. Varje vårtermin får vårdnadshavarna fylla i en anonym enkät om hur de upplever vår verksamhet.

Miljön

Vi kartlägger risker för diskriminering, analyserar orsakerna, genomför åtgärder och följer upp/utvärderar våra insatser. Vi har tydliga rutiner och enkla regler som vi arbetar dagligen med att alla ska känna till och förstå. Vi tar med barnen när vi skapar regler till aktiviteter och rutiner. Vi skapar god och trygg arbetsmiljö som stimulerar barnen till nyfikenhet och lust att lära och leka. Vi observerar barnen i olika situationer och pratar om barngruppen på arbetslagets veckovisa reflektionstid.

Riktlinjer och arbetsgång för förskolan vid trakasserier och kränkande behandling

De grundläggande riktlinjerna är att de närmast berörda pedagogerna i första hand försöker lösa de konfliktsituationer som uppstår. Berörda vårdnadshavare kontaktas samma dag som det inträffade, samtalet sker utan att barnen är närvarande. I de flesta fall så har man en daglig kontakt med vårdnadshavare, denna dagliga kontakt är väldigt viktig för samarbetets skull och för att tillsammans kunna få stopp på ett negativt beteende.

Utredning av trakasserier och kränkande behandling på förskolan

All personal är ansvarig för barnens trygghet. Varje incident av trakasserier och kränkande behandling ska villkorslöst resultera i en reaktion från förskolans personal.

Vi går vidare enligt konsekvenstrappan nedan, så många steg som situationen kräver.

1. Samtal med de berörda barnen. Alla får komma till tals. Under detta samtal relaterar personalen till hur barnen/barnet självt skulle känna om någon gjort detta mot denne. Personalen markerar och tydliggör för barnen utefter dess utvecklingsnivå.
2. Vid behov använder sig personalen utav litteratur/dramatisering/dockteater som gör det möjligt för barnen att relatera till likvärdig händelse.
3. Vårdnadshavarna kontaktas.
4. En handlingsplan upprättas.
5. De personal som behöver kännedom om det inträffade informeras.
6. Uppföljning mellan berörda pedagoger inom en vecka.
7. Uppföljning med vårdnadshavare enligt överenskommelse i handlingsplanen.

Personal – barn

Om du som personal ser en annan personal trakassera eller kränka ett barn ska du göra följande

1. Kontakta rektorn som tar kontakt med de berörda och kartlägger situationen. Om händelsen bedöms som trakasseri kontaktar rektorn vårdnadshavarna. En handlingsplan upprättas. Vid behov kontaktas ordförande och Sveriges Lärare/Kommunal.
2. Om du trakasserat eller kränkt ett barn tag snarast kontakt med rektor som reder ut händelsen med de berörda. Om händelsen bedöms som trakasseri kontaktar rektorn vårdnadshavarna. En handlingsplan upprättas. Vid behov kontaktas ordförande och Sveriges Lärare/Kommunal.

Vårdnadshavare – barn

All personal som arbetar på förskolan har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om ett barn far illa. Polisanmälan görs av rektor i enlighet med rådande lagstiftning/rättspraxis. Rutiner kring anmälan till socialtjänsten finns på anslagstavlan på personalkontoret. Personal, barn och vårdnadshavare ska ha kunskap om var de kan vända sig om någon utsatts för kränkning av något slag. Vårdnadshavare och barn tar kontakt med personal.

Personal tar kontakt med rektor/skyddsombud eller styrelsen. Rektor tar kontakt med styrelsen.

En vårdnadshavare får inte tillrättavisa någon annans barn på förskolan oavsett om man känner barnet privat eller inte.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för att

- likabehandlingsplanen revideras varje år och förankras hos all personal i början av vårterminen
- likabehandlingsplanen förankras hos vårdnadshavare på ett föräldramöte under höstterminen samt ger vårdnadshavarna aktuell plan vid revideringen på vårterminen
- rutinerna i likabehandlingsplanen följs

Personalen ansvarar för att

- likabehandlingsplanen genomsyrar hela verksamheten
- rutinerna i likabehandlingsplanen följs
- informera vårdnadshavarna om likabehandlingsplanen vid inskolning

Sammanfattning

- Det är olagligt att kränka någon.
- Vi tar alla barn på allvar.
- Det är den vuxnes ansvar att omedelbart uppmärksamma och agera i en situation där ett barn kan känna sig utsatt eller kränkt.
- En vårdnadshavare får inte tillrättavisa någon annans barn på förskolan.